

AIHE: Marusan/HIT, Atlas, Riko 1:32 auto- ja moottorityypeistä

06.tammi.2012 18:07 / Pertti Jarla

Japanilainen **Marusan** valmisti 1:32 autorata-autoja vuosina 1965 ja 1966, ja myi tätä varastoaan ennen konkurssia ja uudelleenorganisointia 1968. Amerikkalainen **Atlas** osti bulkkitavarana Marusanin koreja ja tekniikkaa, ja myi niitä omalla nimellään vuodesta 1965 eteenpäin. Englannissa Marusanin tuotantoa ja osia alkoi loppuvuodesta 1966 myydä Richard Kohnstamin **Riko** nimikkeellä *Riko Racewell*.

Marusan Plamodelilla oli kaksi rata-autosarjaa, **Marusan Plamodel** (1965-68) ja huokeampi **HIT Racing Line** (1966-68).

1. Marusan Plamodel

Plamodel-sarjassa oli yksinkertainen mutta hyvä runko. Se koostui parista messinkipalasta, jotka kiinnitettiin moottoriin. Pinjonina/rattaana oli messinkiset kartiohammaspyörät tai tavalliset rattaat. [Kuva](#).

Moottori oli Marusanin oma avomallinen, jota Atlas kutsui nimellä **Atlas AT208** ja Riko nimellä **Rikobomb**. Moottori kiertää Rikon mukaan 26000RPM kuormitettuna, mutta jarrutusvoimaa on moitittu. Atlas luokitteli AT208-koneen "8 voltin" ja käämitykseltään vielä tehokkaamman AT206-muunnoksen "6 voltin" moottoreiksi. Tämähän on lähinnä tapa ilmoittaa moottorin teho, ja niillä voi hyvin ajaa 12 voltin radalla. Keskustelua aiheesta [täällä](#). Moottorin nopein, kuulalaakeroitu versio oli Atlakselle **AT206 BB** ja Rikolle **Super Rikobomb**. Riko väittää sen nopeudeksi kuormitettuna 38500RPM, mikä kuulostaa jo epäilyttävältä.

Marusanilla oli 1:32 autoina **Toyopet Crown**, **Nissan Cedric**, **Porsche 904 GTS**, **Ford GT40**, **Renault Caravelle** sekä formulat **Ferrari 158** ja **Brabham BT-3** (oikeasti BT-7). Näistä kaikki olivat Marusanin omaa suunnittelua. Renault Caravelle on niin ylisuuri, että se lähestyy mittakaavaa 1:24.

2. HIT Racing Line

HIT-sarjassa oli runkona yksinkertainen alumiinilevy, samanlainen kuin joissain Revellin kotirata-autoissa. Moottori yksinkertaisesti painettiin siitä sojottavien pidikkeiden väliin. [Kuva](#).

HIT-sarjan FT16-kokoinen kannumoottori oli Hitachin mallia HIT1000. Tämä ei muuten ilmeisesti ole sama firma kuin tutumpi Hitachi. Kuormitettuna se pyöri 25000RPM. Amerikassa Atlas käytti tätä joissain malleissaan, Russkit nimellä "28" kullanvärisiksi maalattuna.

Ensimmäisessä ("Mk1") moottorissa on musta harjapää. Sen magneetit ovat aikalaisikseen poikkeuksellisen vahvat, harrastajilla oli tapana irrotella niitä omiin moottoriprojekteihin. Myöhemmässä Mk2-moottorissa on muuten samanlainen, mutta valkoinen harjapää. Siinä on nopeampi käämitys, mutta erittäin heikot magneetit. Kokeilin itse, enkä saanut normaalilta mittausetäisyydeltä kompassin neulaa juurikaan edes reagoimaan niihin. Laittamalla Mk2-moottorin ankkurin Mk1-moottorin kannuun saa nopean ja vahvan moottorin. Myös tavallisen Mabuchi FT16-moottorin magneetit auttavat paljon. Ne voi kyllä irrottaa ja laittaa Hitachiin, mutta silloin ne on tuettava paikalleen kahdella rautalankajousella normaalin yhden sijasta. Helpompaa on laittaa Hitachin ankkuri suoraan Mabuchin kannuun. Hitachin muovinen harjapää on paljon kuumankestävämpää materiaalia kuin Mabuchissa.

HIT-sarjaan kuuluivat **Nissan Fairlady, Ford GT40, Chevrolet Corvette Stingray ja Ferrari GTO**. Corvette on tarkka kopio Revellin yksitakaikkunaisesta versiosta, Ferrari GTO muistuttaa Revelliä, mutta ei ole identtinen. Nissan Cedric- ja Toyopet Crown-autoista on myös versiot, joissa on HIT-sarjan alumiinirunko ja HIT1000-moottori.

3. Atlas ja Riko

Atlas otti tuotantoonsa Marusanin autoista vain messinkirunkoista, avomoottorista Plamodel-sarjaa, siitä autot **Porsche 904, Ford GT40, Ferrari 158 ja Brabham BT3**. Tässä mittakaavassa Atlaksella ei muita malleja ollutkaan. Samojen neljän auton korimuotteja käytti taas Saksassa **Faller**, joka käytti omaa tekniikkaansa ja ainakin Brabhamia muotoili jossain vaiheessa uusiksi.

Riko myi kaikkia Marusanin malleja omalla Riko Racewell-tarrallaan varustettuna. Se käytti muutenkin Rikobombeja ja etenkin Rikochetejä ahkerasti: Riko kokosi brittiläisten **GT Modelsin** ja **Taylormaden** laajasta vacformkorien valikoimasta ja japanilaisista messinkirungoista ym. osista autorakennussarjoja. GT Models myi samoista osista tehtyjä autokokonaisuuksia omalla nimellään, niitä ja Rikoja on ilman pakkausta paha erottaa toisistaan. Sarjojen heikkoina lenkkeinä ovat pehmeä, usein piloille kulunut pinjoni ja heikot vacformkorit, jotka ovat usein murtuneet. Niitä löytää usein britti-Ebaystä.

Atlaksen Porsche ja Ford GT ovat helpoimmat löytää. Formulat ovat harvinaisempia ja haluttuja, etenkin Brabham, jota näkee lähinnä Atlaksena. Toyopetia ja Cedriciä näkee toisinaan, noin 100 euron hintaluokassa. Nissan Fairlady ja Renault Caravelle eivät ole osuneet silmään.